

Belföldi hírek1980. július 25. péntek

bb. 1. tudja a megrendelő miért, mit fizet, kevesebbet adminisztrál az iparos - iránydíjakról döntött a fővárosi tanács

i az/s/dg/kné e

1980. július 25.

— újabb iránydíjak érvényesek 11 szakma kisipari szolgáltatásaiban a hónap elejétől budapesten. a fővárosi tanács ipari főosztálya felülvizsgálta az 1976-ban, 1977-ben kalkulált díjtételeket, amelyek azóta a nyersanyagárak emelkedése miatt irreálissá váltak, további alkalmazásuk aligha lett volna kifizetődő a kisiparosoknak. márpedig, amint az illetékesek az mti munkatársának elmondották, az iránydíjaknak - egyébként a mesterek önkéntes elhatározásától függő - alkalmazása kettős haszonnal jár: a műhelyben kifüggesztett táblázatból a megrendelő leolvashatja, mibe kerül a kívánt munka, a kisiparos pedig mentesül az árvetés készítésétől, ha vállalja, hogy az iránydíjhoz igazodik.

/folyt. köv./

- 1 -

b. 1. /tudja a megrendelő..... folyt./kné

a hatósági iránydíjak - amelyeket a tanácsi szakemberek a kiosz hozzáértő munkatársainak véleményét kikérve, s a szervezet jóváhagyásával dolgoztak ki - a maximált árat jelzik, ez magába foglalja a nyersanyag- és energiaköltséget, a munka értékét és a tisztas hasznot is, tehát eltérni ettől csak lefelé lehet, amire akad példa; ha egy-egy iparnak, szolgáltatásnak éppen nincs szezonja, kevés a megrendelő, enged áraiból számos kisiparos. a tapasztalatok szerint a budapesti kisiparosok mintegy 16 ezres táborának kétharmad része - jóllehet termékei, szolgáltatásai a szabadáras kategóriába tartoznak - szívesen alkalmazza az iránydíjakat, sokan mert szakmájuk kiváló művelői ugyan, de a kalkuláció nem erős oldaluk, mégis inkább inkább úgy: ha a vevő, megrendelő látja miért mit fizet, nagyobb a bizalom, többen viszik jó hírét a szolid árakkal becsületesen dolgozó mesternek és így nő a forgalom, nagyobb a haszon is.

a szücsök, kárpitósok, női szabók, irodagép- és számológép javítók, takarítók, parkettcsiszolók, még néhány szakma iránydíjainak kiigazítását követően a férfi szabók, órássok és a fényképészek új iránydíjainak kidolgozásához-megállapításához kezdtek hozzá a városházán. /mti/

- . -

bb. 2. kedvező tapasztalatok alapján az iparral közös újabb boltokat nyit a butorért

i kf/mi/pp/kné e

1980. július 25.

a butorért a kereskedelempolitika fontos követelményének teljesítését - az iparral való jó együttműködés megteremtését - közös anyagi érdekeltséggel is megalapozta. március óta az üllői úton, a józsef attila lakótelepi áruház a kanizsa butorgyár, a rákóczi uti butoráruház pedig a butoripari egyesülés 10 tagvállalatának termékeit kínálja.

/folyt. köv./

- 2 -

o

bb. 2. /kedvező tapasztalatok.... folyt./kné

a korszerű butorértékesítéshez megtett első lépések eddigi tapasztalatairól czinege ~~mti~~, a butorért vezérigazgatója nyilatkozott az mti munkatársának.

az elmúlt néhány hónap is igazolta a közös boltok előnyeit, amelyeket a vásárlók is érezhetnek. az idén kedvezőtlenebb piaci viszonyok közé került a butorkereskedelem - hiszen fél év alatt 8 százalékkal kevesebb butort adtak el a múlt év első hat hónapjához képest - ennek ellenére a közös üzleteknek jobban megy, forgalmuk a várakozást is felülmúlóan fellendült. a második negyedévben például az üllői uti kanizsa márka bolt 31 millió forint értékű butort adott el, 3 millióval többet, mint az előző év azonos időszakában - amikor egyébként igen fel fokozott volt a kereslet - a régi ,,vegyes,, üzlet. a márka-bolt előnye az is, hogy a vásárlók, ha nem is egy időben, de folyamatosan néhány hét alatt az üzemi teljes választékát megismerhetik, s gyorsabban juthatnak hozzá a keresett butorokhoz. az üllői uti üzletben a kanizsa butorgyár termelésének mindössze 10 százaléka kerül forgalomba, az üzemi mégis jobban törődik ,,saját,, boltjával, jobban vigyáz termékeinek jó hírnevére, minőségére. az utánpótlást például kamionokkal szállítja közvetlenül a boltba. kísérleti jelleggel megpróbálkozik a közvetlen házhoz-szállítással is a gyár és a vásárló lakása között azokon a lakótelepeken, amelyekhez a nagy szállító járművek könnyen eljuthatnak.

a rákóczi uti bolttal az egyesülés tiz középüzeme közelebb került a fogyasztóhoz, a közös üzemeltetés főleg a választékot bővítette, folyamatosan, koncentráltan tárja a vásárlók elé a kínálatot, s mert egymás mellett vannak a különböző gyárak termékei, versengés is kialakult közöttük a vevő megnyeréséért. a közös bolttal olyan üzemek kerültek be a fővárosba, mint például a szatmár és a veszprém butorgyár, amelyek termékeinek többségét eddig csak vidéken árusították, a fővárosi vásárlók nem ismerték. bebizonyosodott az is, hogy nemcsak kizárólag a legdivatosabb butorok a keresettek, nagy szükség van a szatmár butorgyár nem a legújabb divat szerint készült, de minőségileg jó és olcsó termékeire is.

a tapasztalatok alapján akadnak még tennivalók, például az előjegyzési rendszerben vállalt határidők betartásában. a megrendeléseknél közölt 60-90 napos szállítási ígéret egyes butoroknál, elsősorban a ciklikus gyártási rendszer miatt, nemegyszer 120 napra tolódott. korainak bizonyult az a módszer is, hogy a kárpitózott butorokat a vevő által kiválasztott szövetrel szállítják, a háttérpar szállítási készsége miatt egyelőre csak néhány típusra vesznek fel ily módon megrendelést.

/folyt. köv./

- 3 -

o

bb. 2. /kedvező tapasztalatok.... 2. folyt./kné

azon túlmenően, hogy a vásárlók jogos kifogásait a meglévő közös boltokban is rendezik, a butorért arra törek- szik, hogy ezeket eleve megelőzze. ezt szolgálják a butorért és az ipar-ujabb közös boltjai. augusztusban a bartók béla- uti gellért butoráruház, a zalaegerszegi zala butorgyár már- ka-üzlete lesz; az üzem szükség szerint akár naponta átáll- hat egyik típusról a másikra, gyorsan követve az igényeket, így azokat a butorokat kínálja üzletében, amelyek leginkább keresettek. várhatóan az év végén hármas kooperációban - a butorért, a szék- és kárpitosipari vállalat, s elsőként az egyik legfontosabb háttérpári üzem, a szombathelyi latex üzemeltetésébe kerül a lenin körúti kényelem butoráruház. a latex szerződéssel kötelezi magát arra, hogy a „szék-kár- pit,, termékeihez választékos szövetkínálatot biztosít, így a legtöbb butor a vevő által kiválasztott huzattal rendelhe- tő meg. ezenkívül az áruházban árusítják majd a latex termé- keit, a butorszöveteket, a szőnyeget, a függönyöket, a ta- karókat. /mti/

bb. 3. tisztább, rendezettebb erzsébetváros

i cs/tr/dg/kné e

1980. július 25.

erzsébetvárosban tisztábbak az utak, a járdák, a te- rek, csinosabbak, rendezettebbek a parkok, az épületek ud- varai - így összegezte a vii. kerület rendjéről, tisztasá- gáról egyévi tapasztalatait legutóbb a városrész tanácsának végrehajtó bizottsága. ez annál is örvedetesebb, mert er- zsébetvárost korábban is a főváros egyik legtisztább, leg- rendezettebb kerületeként tartották nyilván. az újabb elő- relépés nem véletlen. rendszeresen, hetente két alkalommal szerveztek például a köjál, a házkezelőségek, a vöröske- részt és a tanács több osztályának részvételével tisztasá- gi őrjáratokat. ezek során - különféle hiányosságok miatt - az idén eddig 5 szabálytalankodót sujtottak pénzbírsággal, a tavalyi harminccal szemben, 15-öt pedig írásban figyelmez- tettek. még mindig gondot okoz azonban a rakodás, a göngyö- legek tárolása a dohány utcában, az osvát utcában és a le- nin körút - rákóczi út kereszteződésében.

/folyt. köv./

- 4 -

bb. 3. /tisztább, rendezettebb..... folyt./kné

a kerület közterületeinek karbantartásából, csinosítá- sából a lakosság is részt vállalt, s ennek nem kis része van abban, hogy kevesebb a szemét. nem sikerült viszont még min- den parkrongáló kezét lefogni. az idén például az almássy té- ri asztalokat tették tönkre, és facsemetéket törtek ki.

jóllehet a kerület régi, kisméretű szemégyűjtőit 240 literes konténerekkel cserélték ki, s az ikv a lakosságot is ellátta kisméretű műanyag szeméttartókkal, még sok a vita a szeméthordás körül. előfordul, hogy egyes kereskedelmi és ipari egységek a lakossági szemégyűjtőket használják, s így a lakók nem tudják hová elhelyezni a szemetet. ennek ellené- re általában tiszták, rendezettek a lakóépületek, s azok ud- varai. a kerület 117-épületének udvarát díszíti például fü- vesített zöld terület, 49-ben pedig játszó- és pihenőpark is van. az üzletek tisztaságával kapcsolatban megállapították, hogy még mindig megoldatlan az önkiszolgáló élelmiszerboltok- ban a bevásárlókosarak tisztántartása. /mti/

bb. 4. belgiumba utazik a budapesti filharmóniai társaság zene- kara

i kp/tr/dg/kné e

1980. július 25.

belgiumi vendégszereplésre utazik augusztusban a buda- pesti filharmóniai társaság zenekara. az együttes az augusz- tus 3-18 között ostendében megrendezendő „fiatal operaéne- kesek fesztiválján,, látja el a zenekari kíséretet.

a belga tévé által szervezett zenei rendezvényen négy alkalommal kísérik majd a győztes énekeseket, s a fesztivál gálakoncertjén önálló műsort is adnak: a közelgő bartók cen- tenárium alkalmából a nagy zeneszerző concerto-ját szólaltat- ják meg. a mintegy 80 fős társulatot koródi andrás vezető kár- nagy és kovács jános, az operaház fiatal karmestere vezényli majd a kéthetes vendégjáték során.

szeptemberben párizsi szereplés vár az együttesre: a tervek szerint a l, humanité fesztiváljára utaznak az opera- ház balettkarával. többtízezer néző előtt, szabadtéri szin- padon csendülnek fel majd előadásukban bartók művei, köztük a csodálatos mandarin és a táncsvit. /mti/

- 5 -

bb.5. három bartók film koprodukcióban

i/jok/pá/dg/zsu e

1980. július 25.

több mint két tucat koprodukciós filmalkotást készít a tervek szerint a magyar televízió a következő másfél évben, s ebből 11 zenei témájú.

a bartók centenáriumi alkalmából három, a nagy zeneszerző munkásságát, életét idéző mű készül. már rögzítették a jeleneteket a cbc kanadai tv-társasággal közös produkciónak, a „bartók concerto,-nak. a zeneszerző zongoradarabjaiból a kiváló bartók interpretátorként ismert kocsis zoltán és ránki dezső játszik, doráti Antal vezénylete mellett.

még az idén filmszalagra kerül „a kékszakállu herceg vára,, tv-film változata, „kékszakáll,, címmel. a felvételek alapjául egy kiválóan sikerült decca lemez szolgál. a leendő produkcióban az operát solti györgy vezényli, a főszerepeket sass sylvia és kovács kolos énekli. a külső felvételekre a tárnoki kőfejtőben kerül majd sor. érdekesség, hogy a bbc ezuttal első ízben vállalkozott a magyar televízióval közös produkcióra.

a harmadik műsort, a bartók életét megjelenítő hatrészes, egy-egy órás tv-filmsorozatot jövőre forgatják a film legnagyobb európai gyártó és forgalmazó céggel, a francia gaumont-tal közösen készül. a nemzetközi vállalkozás művészeti vezetője szinetár miklós, rendezője pedig a franciaországban élő andré szőcs. a magyarországon, franciaországban, svájcban, az nsz-ban, marokkóban és new yorkban játszódó cselekményt az eredeti helyszíneken veszik fel. a rendező a zeneművészet nagy egyéniségének alakítására előreláthatólag oszter sándort kéri fel. szerepet vállalt a cannesben nagydíjat kapott, hazai premier előtt álló, magyar-francia koprodukcióban készült „örökség,, című mozifilm főszereplője isabelle huppert és az nsz-beli horst buchholz is. a forgatókönyvet szabó györgy írta, zenei szakértőként szöllősi andrás, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola tanára működik közre.

/folyt. köv./

-6-

bb.5./három ... folyt./zsu

a később megvalósítandó tervek között szerepel a „liszt ferenc élete, című sorozat, amely 14, egyenként 25 perces epizódokból áll majd, és magyar-nsz- finn-francia koprodukcióban készül. egy másik sorozat, a hatszor egy órás „berlioz élete,, érdekessége, hogy a francia, lengyel és szovjet televízió mellett társvállalkozóként szerepel a kanadai állami rádió is./mti/

--

bb.6. kevesebb elhulló állat - egyetemi kutatók és jószágtartó nagyüzemek együttműködése

ob/dg/zsu e

1980. július 25.

eredményesen segíti az állattartó gazdaságokat az állatorvostudományi egyetem járványtani tanszéke. a kutatócsoport más kutatóhelyekkel szoros együttműködésben főként a borjakat, a juhokat és a sertéseket veszélyeztető fertőző betegségek ellen küzd.

mint szent-iványi tamás, akadémikus, tanszékvezető professzor az mti tudományos munkatársának elmondása: fő célkitűzéseink közé tartozik, hogy az istállóban tartott borjuállományt ritkítók, s jelenleg tízenyolc százalékos elhullási veszteséget az elkövetkező években legalább tíz százalékkal csökkentsék.

az egyetemi szakemberek tapasztalatai szerint a borjak fertőző jellegű, főként bélgyulladással járó megbetegedéseit és az ujszülöttek szakszerűtlen táplálása közötti összefüggés van. a tenyésztők ugyanis idáig azt hitték, elegendő, ha az ujszülött a fertőzéssel szemben védelmet nyújtó anyatejet az első három napon kapja meg. a kísérleti kutatások ezzel szemben azt mutatták, hogy már az első 12 órában legalább két alkalommal meg kell itatni „főcstejjel,, a kis állatokat, mivel 24 óra elteltével a védőanyagok a bélből a véráramba már nem szívódnak fel, és így védőhatást sem fejtenek ki. a gyakorlat igazolta ezt a megállapítást.

a tanszék kutatói kísérleteket folytatnak a hizó bányók fertőző megbetegedéseinek megelőzésére is. világviszonylatban elsőként állapították meg, hogy az ugynevezett adenovírusok okoznak a legtöbbször elhulláshoz vezető légúti megbetegedést, tüdőgyulladást. ezt tudva, olyan vakcinát állítottak elő - és számos gazdaságban ki is próbálták -, amelynek alkalmazásával a hizalalási veszteséget mintegy husz százalékkal sikerült csökkenteni. mellesleg: a gyógykezelt jószágok lényegesen kevesebb takarmányon rövidebb idő alatt érték el a vágósúlyt.

/folyt. köv./

--7--

bb.6./kevesebb folyt./zsu

az állatorvoslás jelentős gondja a sertéseknél fellépő torzító orrgyulladás, amely deformálja az állat orrát és ezáltal az, nehezebben tudja a takarmányt megrágni. ennek folytán a jószág rendszerint elkorcsosul, vagy csak nagyon nagy mennyiségű takarmány elpocsékolása után éri el a kívánt súlyt. a kutatók kiderítették, hogy ez a betegség főként ott lép fel, ahol a keresztelési program miatt az állományt gyakran keverik. bakteriológiai vizsgálatokkal sikerült kórokozóját izolálni, és jelenleg három állami gazdaságban folynak a vakcinákkal a kísérletek.

sikerült az is megállapítani, hogy az ujszülött borjak és malacok korai coli-hasmenéses megbetegedése gyakran azért következik be, mert a tehén, illetve a koca a vemhesség ideje alatt nem részesült megfelelő takarmányozásban. kiderült, hogy különösen az a-vitamin és bizonyos nyomelemek hiánya a jelenség oka.

a járványtani tanszék kutatási eredményeit, tanácsait hasznosítók egyre népesebb táborában megtalálhatók legrangosabb mezőgazdasági nagyüzemeink, köztük a mezőfalvi, a mezőhegyesi, a hódmezővásárhelyi, a nagymiskolci, a hortobágyi, a bábolnai, a baki, a bolyi, a szombathelyi állami gazdaság, illetve mezőgazdasági kombinát, a keszthelyi agrár egyetem tangazdasága és egy sor más, ugyancsak jónevű állattartó nagyüzem./mti/

bb.7. műanyag játékállatok

i-os/tr/pp/zsue

1980. július 25.

műanyag állatfigurákkal bővíti a hazai játékválasztékot a május 1. műanyagfeldolgozó ipari szövetkezet. husz-negyvesszeres kicsinyítésben, 15 féle valóság-hű háziállat-figura gyártására vállalkoztak, melyek nemcsak gyermekjátékként, hanem az oktatásban szemléltető eszközként is jól hasznosíthatók.

a hazai kínálatból régóta hiányzó állatfigurákat a múlt évben az interplay-expo-n, a nemzetközi játékiállításán mutatták be.

/folyt.köv./

-8-

bb.7./műanyag folyt./zsu

az itt tapasztalt nagy érdeklődés ösztönözte a szövetkezetet arra, hogy kifejlessze ezt a termékcsaládot, melyhez László Péter és Kármán László szobrászművészek, valamint a játék-stúdió segítségét is igénybe vették. a fröccsöntött figurák mintázása, a sorozatgyártáshoz szükséges szerszámok elkészítése hamarosan befejeződik. a szövetkezet az év második felében 6 féle - ló, tehén, csacsi, kecske, bányász és malac - figura gyártását kezdi meg, miközben a következő kilencet, egyebek között a szárnyasokat, a kutyát, a macskát, a képzőművészeti alap zsűrije készíti elő.

a jövő év elejére a triál megrendelésére az első hat figurából 20.000 garnitúrát szállítanak a hazai üzletekbe. tervezik ezenkívül a vadállatok figuráinak gyártását is./mti/

-. -

bb.8. óriás hűtőtartályok a borászatnak

i/bc/pp/zsu e

1980. július 25.

az április 4. gépipari művekben a söripari tartályok gyártása során szerzett több évtizedes tapasztalatokat felhasználva a vállalat óriás méretű hűtőtartályokat fejlesztett ki a magyar borászat részére. a hosszúhegyi állami gazdasággal együttműködve dolgozták ki a 100 köbméteres, borkezelésre és pezsgőérettelésre egyaránt alkalmas tartály-konstrukciót, amelyből a tizedik - utolsó - darabot a közelmúltban adták át a gazdaságnak. jelenleg a kecskeméti szikrai állami gazdaság részére dolgoznak. ezt a hűtőtartályt vasszerkezetes épületbe fektetik le és benne a bor tárolásához reprodukálják a pincekörülmenyeket.

a vállalat máris újabb fejlesztéseken dolgozik, jelenleg az eddigieknél jóval nagyobb egy 3000 köbméteres borászati tárolótér tervezési munkálatait végzik./mti/

-. -

-9-

bb.9. börtönben a „magányos”, vikendház-betörő

i/gy/mi/dg/zsu e

1980. július 25.

mintegy 60 ezer forint kárt okozott a csillaghegyi és a szentendrei vikendház-tulajdonosknak papp józsef 50 éves budapesti lakos. nemcsak jól értékesíthető tárgyakat, főleg gázpalackokat vitt el a kiszemelt, üres házakból, hanem éjszakára szállást is talált bennük.

a magányos betörő már tízszer ült börtönben, többnyire közveszélyes munkakerülésért, vagy lopásért. legutóbb tavaly augusztusban szabadult, de korábbi életformájával nem tudott szakitani.

az i. és iii. kerületi bíróságon mindezt súlyosbító körülményként értékelte dr. bessenyő zsolt tanácsa, amely legutóbbi büncselekmény-sorozatáért és közveszélyes munkakerülés miatt 3 és fél évi szabadságvesztésre ítélte.

papp józsef ezúttal mint többszörös és megrögzött visszaesőként került a vádlottak padjára. a bűnügyi akták tanúsága szerint azonban nemcsak munkakerülő életvitele veszélyes a társadalomra.

a kárvallozt üdülőtulajdonosok számára fontos tanulság: papp józsef legtöbbször olyan házakat tört fel, amelyek ajtajáról csupán a lakatot kellett leütöni. nemhogy biztonsági, hanem a legegyszerűbb zár sem védte az épületeket.

előfordult, hogy a télen egész házsorba jutott be. büncselekményét ilyenkor is a rendőrség fedezte fel: vagyis az utcában egyetlen tulajdonos sem kereste fel nyaralóját, hosszú hetekig, még időnként sem./mti/

♪ néhány hónap alatt 60 vikendházat

tört fel

bb.10. augusztus 9-én nyílik a kis jankó bori pályázat kiállítása

kör/kz/zsu e

1980. július 25.

befejeződött a mezőkövesdi városi tanács által az idén már 14. alkalommal meghirdetett kis jankó bori emlékpályázat anyagának zsűrizése. a beküldött több mint 1700 pályamunka közül a zsűri mintegy ötszáz himzést tartott méltónak arra, hogy az augusztus 9-én megnyíló kiállításon a közönség elé kerüljön. a kiállításra kerülő művek az ország csaknem valamennyi, néprajzi tájat képviselik.
/folyt.köv./

-10-

bb.10./augusztus ... folyt./zsu

a régi formakincs felhasználásával készített futók, falikárpitok, asztali készletek, terítő, diszpárnák, függönyök, stb. a mai igényeknek is megfelelnek, jól felhasználhatók a korszerűen berendezett lakásban./mti/

--

bb.11. autóstalálkozó a velencei-tónál

dáv/kz/zsu e

1980. július 25.

nagyszabású autóstalálkozó színhelye lesz augusztus 9-10-én a velencei-tó északi partjának romantikus települése, nadap. a „velencei-nyár”, rendezvénysorozata keretében ügyességi versenyeket tartanak, wartburg kupát rendeznek, a találkozó legifjabb résztvevői pedig kerékpárversenyen vetélkednek a legjobbaknak járó díjakért. a találkozón részt vesznek az autókлуб szakemberei is, s ingyenes „co vizsgálatot, valamint fényszóróbeállítást végeznek. a bakony művek a helyszínen árultja majd termékeit, az ndk-beli szakemberek pedig a közkedvelt trabant és wartburg gépkocsik gyártásáról, fejlesztési elképzeléseiről tájékoztatják a résztvevőket. a kétnapos rendezvényre 1500-200 vendéget várnak./mti/

--

bb.12. szilárdabb beton, vegyszeres kezeléssel dunaujvárosban

zsi/kz/zsu e

1980. július 25.

vegyszeres kezeléssel a korábbinál erősebben vízzáró és 30-százalékkal szilárdabb vasbetont állítanak elő a beton és vasbetonipari művek dunaujvárosi telepén. az új eljárást a dunaujvárosi 26-os építőipari vállalat és az építéstudományi intézet szakemberei dolgozták ki külföldi tapasztalatok alapján. az ugynevezett straeng-beton készítéséhez hazai gyártású szuperfolyosó, illetve kötőgyorsító anyagot használnak.

az új eljárást a sikeres próbák ^{vizsgálata} az ipari és mezőgazdasági csarnokok fal- és födémpaneljainél, továbbá a közuti hidgerendák gyártásánál alkalmazzák. a szilárdabb beton első gyakorlati beépítésére a paksi atomerőműnél kerül sor, ott az acélbetétes vasbeton-csatornák elmeit szintén vegyszerrel kezelt, dunaujvárosi betonból készítik majd./mti/

-11-

bb.13. évi tizenhárom milliót takarít meg az új pécsi panel

kász/kz/zsu e

1980. július 25.

új, energiatakarékos panelek tervét készítették el a pécsi építészek. a megerősített szigetelésű falak között őrizetben tartják a hőt, s ezzel már az új, 1986-tól érvényes szabvány követelményeinek is megfelelnek. a dél-dunántúli tervező vállalat - a pécsiterv - mérnökeinek rajzasztalán készülnek a legújabb épülettervek, s már jövőre megkezdődik az energiatakarékos lakóházak építése.

az építőelem előállítására nem kerül többé, és külön rekonstrukciót sem kíván, így a panelüzemek átállás nélkül, folyamatosan gyárthatják. a megduplázott hőszigetelő képességük révén az új lakások nemcsak a tél hidege, hanem a nyári forróság ellen is jobban védik lakóikat.

a következő öt esztendőben a dél-dunántúlon tízezer lakást építenek az energiatakarékos elemekből. a fűtési veszteség csökkentésével évente több mint tizenhárom millió forintot, őriznek meg, ebben az országrészben az új pécsi panelfalak.
/mti/

-. -

bb.14. Leninvárosi szerelők diósgyőrben

hag/kz/zsu e

1980. július 25.

közreműködnek a diósgyőri Lenin kohászati művek épülő kombinált acélművéhez tartozó oxigéngyár bejáratásában a leninvárosi tiszai vegyikombinát dolgozói. a leninvárosi gyárban ugyanis már 17 éve működik egy hasonló szovjet gyártmányú üzem. az ott dolgozók magasszinten elsajátították a kezelést, ellenőrzését, rendelkeznek mindazokkal a műszerekkel és mechanikai vizsgálókkal, amelyekkel a bonyolult berendezések üzembehelyezés előtti biztonságos ellenőrzését el lehet végezni.

a két nagyüzem ezzel kapcsolatos szerződése értelmében a tiszai vegyikombinát szakembereinek egy csoportja rövidesen megkezdte munkáját a diósgyőri Lenin kohászati művekben.
/mti/

-12-

bb.15. erka export

csiz/kz/zsu e

1980. július 25.

erka-szuper gázfűtésű kazánok exportját kezdte meg a fűtőber nagybányai gyára. a korszerű fűtőeszköz első harminc darabos sorozatát júliusban és augusztusban készíti el a nagybányai üzem nszk-beli megrendelője számára.

az erka szuper kazánok gyártását - nszk licenc alapján - központi támogatással alig egy éve vezette be a fűtőber nagybányai gyára. a mindössze kályhaméretű, rendkívül könnyű, robbanásbiztos, teljesen automatizált működésű kazán egyszerre tíz lakás fűtésére és háztartási melegvíz szükségletének kielégítésére alkalmas. energiahasznosítása igen takarékos, hiszen 90 százalékos hatékonysággal működik. blokkosítható, ezzel kapacitása egyszerűen megsokszorozható.

a licenc vásárláshoz nyújtott központi támogatás feltétele - a kazán takarékos üzem módja mellett - legalább évi négy száz darab előállítás volt. a nagybányai gyár eleget tett e kikötéseknek. már most havonta negyven erka-szuper előállítására képes.
/mti/

-. -

bb.16 új munkarend a győri centrumban

mzs/kz/zsu e

1980. július 25.

a vevőjárathoz, a forgalom sajátosságaihoz alkalmazkodó munkarendet vezettek be a győri centrum áruházban. a már hosszabb ideje tartó kísérletnek az a lényege, hogy az eladók munkaidejét a vásárlói szokásokhoz igazítják. a zsúfoltabb napokon többet dolgoznak, máskor kevesebben és rövidebb ideig. egyik héten nyolcórás a munkanap, a másikon kilenc, a harmadikon öt, s ez ciklusonként kiegyenlítődik. egy-egy ciklus négyhetes. a beosztást az osztályok vezetői készítik el előre a naponként változó igényeknek megfelelően. figyelembe veszik a korábbi tapasztalatokat, miszerint a csütörtöki bevásárlónap a csucs, a forgalom péntekre, szombatra elcsúszul, kedden pedig a legkisebb. de éberrel ügyelnek arra is, hogy mindenki hozzájusson pihenőnapjaihoz. míg a kisforgalmú napokon 100-an vannak a pultok mögött, a csütörtöki csúcson negyvennel többen dolgoznak.
/folyt. köv./

- 13 -

bb. 16. /uj munkarend..... folyt./zsu

... mivel a vásárlói szokások is változnak, időről időre újra megvizsgálják az egyes napok, s ezen belül a napszakok forgalmát minden osztályon, s elemzik, hogy egy-egy eladóra hány vevő jut, s ennek nyomán ha szükség van rá, a munkarendet is megváltoztatják.

a kísérlet bevált. változatlan létszám mellett az előző időszaknál jóval nagyobb forgalmat bonyolítanak le az áruházban úgy, hogy a tulorák száma is csökkent, a módszer sikerét bizonyítja az is, hogy a győriek kezdeményezését az ugynevezett egyenlőtlen munkarendet az idén az ország valamennyi centrum áruházában bevezetik./mti/

-. -

bb.17. gyermekegészségügyi tábor borsodban

kör/kz/zsu e

1980. július 25.

általános iskolás kóru borsod megyei gyermekek számára szervezett tábor nyílt a vadregényes, erdős környezetben fekvő füzér-radványi szanatóriumban. a lakója csupa olyan gyermek, aki veleszületett vagy szerzett betegsége miatt eddig nem vehetett részt uttoró táborozáson. a miskolci megyei kórház gyermekegészségügyi központja által szervezett táborban több mint negyven idegrendszeri valamint vese és asztmatikus betegségben szenvedő gyermek pihen, szórakozik augusztus elsejéig. a programban egészségügyi állapotuknak megfelelő foglalkozások szerepelnek. a gyerekek állandó orvosi ellenőrzés alatt állnak. a felügyeletet a gyermekegészségügyi központ orvosai, ápolónői, valamint pedagógusai látják el társadalmi munkában.

a tábor megszervezéséhez jelentős segítséget nyújtott a borsod megyei tanács egészségügyi osztálya, a megyei vöröskereszt és több vállalat is./mti/

-. -

-14-

bb.18. „építőtáborban,, a méhek

igó/kz/zsu e

1980. július 25.

„építőtáborba,, vonultak a baranyai méhek: dolgoz az, hogy közreműködjenek a napraforgó beporzásában. most virágzik ugyanis ez a fontos ipari növény, amelyet minden eddiginél nagyobb területen - 7674 hektáron - termelnek az idén a megye mezőgazdasági üzemei. a napraforgó idegenbeporzó, emiatt fogva igen nagy jelentősége van a rovarok munkájának a megtermékenyülés folyamatában. a gazdaságok felkérésére a méhészek az aranylő napraforgótáblák mellett állították fel a kaptáraikat. körülbelül háromezer méhcsalád dolgozik jelenleg ezekben a nyári táborokban. az intenzív beporzás révén lényegesen nő a terméshozam s nagyobb lesz a mag olajtartalma is. milliós hozatot hajtanak tehát a szárnyas kis munkások a mezőgazdasági üzemekben. természetesen a méhészeknek is kifizetődő a nagyarányú vándoroltatás, hiszen a virágokkal teli hatalmas napraforgótáblákon tekintélyes mennyiségű mézet és virágpórt gyűjhetnek a méhek. a kissé kesernyés ízű mézet szívesen vásárolják egyes külföldi országokban, míg a virágpórt a gyógyszer- és kozmetikai ipar fontos alapanyaga./mti/

-. -

bb.19. banántermés szegeden

tób/kz/zsu e

1980. július 25.

a szegedi józsef attila tudományegyetem botanikus kertjében rég nem látott gazdag termést hozott az egyik banánfa. a párás levegőjű üvegházban optimális körülmények között nevelt délszaki növényen egyetlen nagy fürtben csaknem száz termés fejlődik. a gyümölcsök még zöldek, de hosszúságuk máris tizenöt-husz centiméter. az egyébként délkelet-ázsiai honos törpe banánfa csupán egyszer terem. utána elpusztul a növény. ugyanakkor tövéből több erős sarjat hajt, utódot nevel, amelyek elültetve három-négy év múlva fordulnak termőre. az óriás fürtű banánfának most, a szegedi szabadtéri játékok időszakában, különösen sok látogatója van. termésének teljes beérését augusztus végére várják a kertészek./mti/

-. -

-15-

bb.20. tudományos kutatók segítik a mezőgazdasági gépkereskedelem fejlesztését

i/jf/mi/pp/zsu e

1980. július 25.

a mezőgazdaságban használt gépek és berendezések értéke eléri a 80 milliárd forintot, ez az érték az újabb és újabb gépek beállításával évről-évre növekszik. ezért fontos, hogy a gépek kereskedelmét lebonyolító agroröszrt szoros kapcsolatot alakított ki a mém műszaki intézetével. az együttműködés a tervezéstől a számítógépes adatfeldolgozásig a gépkereskedelemmel összefüggő, valamennyi kérdést érinti.

az új technológiák minél szélesebb körben való megismertetésére közös munkával tesztfüzeteket adnak ki, ezzel segítik elő a gazdaságok felkészülését és a gépesítés színvonalának növelését. a külföldről behozott gépeket minden esetben a mém műszaki intézete vizsgálja meg, a szigorú ellenőrzések során állapítják meg, hogy a berendezések beilleszthetők-e a márkialakult termelés-technológiai gépláncokba. választ kapnak arra is, hogy a kiszemelt típusok alkalmasak-e a hazai viszonyok között megfelelő minőségű munka elvégzésére. az agroröszrt az intézet szakvéleményére támaszkodva adja majd fel a megrendeléseket.

a tudományos szakemberek újabb erőteljesen részt vállalnak a kereskedelmi hálózatban dolgozók továbbképzésében is. a szervizszerelőket például a gödöllői intézetben készítik fel.

az együttműködés során az agroröszrt és a műszaki intézet állandó mezőgazdasági gépkiállítást szervezett gödöllőn, itt mutatják be a legújabb típusokat. /mti/

o
-.-

-16-

bb.21. halálos közlekedési balesetek

mi/ig hgy

1980. július 25.

bács-kiskun megyében lakitelek külterületén egy személygépkocsi elütötte a vele azonos irányban kerékpárján közlekedő bodor józsefné 69 éves helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint bodorné a már féktávolságon belül lévő személygépkocsi elé kanyarodott. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

kaposvár belterületén széles józsef 43 éves brigádevető helyi lakos személygépkocsijával kanyarodás közben megijedt egy vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsitól, felszaladt a kapos-folyó hidjának járdájára, ahol az ott közlekedő bencsné stosz edit 19 éves adminisztrátor kaposvári lakost a hid korlátjának szoritotta, majd a körülbelül 8 méter mély kapos-folyóba lökte. a baleset következtében bencsné olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát. /mti/

-.-

bb. 22. Lottó nyerőszámok

mi/gw hgy

1980. július 25.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a győriött megtartott 30. heti Lottósorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

12, 13, 37, 56, 89

a július havi tárgynyeremény-sorsoláson a 27. játékhét szelvényei vesznek részt. /mti/

-.-

10.30/gw

- 17 -

10te
8P

bb. 23. kádár jános hazaérkezett a szovjetunióból

t/don/s/ig dg

1980. július 25.

pénteken hazaérkezett a szovjetunióból kádár jános, a magyar szocialista munkásért központi bizottságának első titkára, aki a krimben találkozott leonyid brezsnyevvel, az szkp központi bizottságának főtitkárával, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnökével.

kádár jános fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese, havasi ferenc, korom mihály és óvári miklós, a kb titkárai, a politikai bizottság tagjai és gyenes andrás, a központi bizottság titkára. jelen volt valerij muszатов, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.
/mti/

-. -

bb. 24. koszoruzási ünnepség

t/cs/dg/gw hgy

1980. július 25.

schönherz zoltán, a magyar és a nemzetközi kommunista mozgalom mártírhalált halt vezető személyisége születésének 75. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget rendeztek pénteken a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában elhelyezett urnánál. az mszmp központi bizottsága nevében szentistványi gyuláné és kornidesz mihály, a központi bizottság tagjai., a kisz központi bizottsága képviselőjében juhász andrás, a kisz kb titkára és w. moyszky nóra, a kisz kb tagja, a magyar partizán szövetség részéről rotás istván és andrásfi gyula, a szövetség tagjai koszoruztak. a megemlékezés virágait helyezték el még volt harcostársai, a nevét viselő kollégiumok és szocialista brigádok képviselői is. /mti/

-. -

bb. 25. időjárásjelentés

gw hgy

1980. július 25.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. július 25.-én
13.00 órakor:

nyugaton napos, keleten változóan felhős

idő

kontinensünk keleti, délkeleti részén több középpontu alacsony nyomásu légköri képződmény változóan, sokfelé esős időjárást okoz. az elmúlt 24 órában ismét 10 mm-t meghaladó eső hullott a keleti és északi-kárpátok térségében, valamint a lengyel-al földön.

/folyt. köv./
13.10/gw

- 18 -

14¹⁰
BP

bb. 25. /időjárásjelentés folyt./gw

a skandináv-félszigettől a földközi-tenger nyugati és középső medencéjéig észak-déli irányban nagy kiterjedésű anticiklon húzódik. hatására nyugat-délnyugat-európában általában kevés a felhő, száraz az idő. a hőmérséklet kb. az évszaknak megfelelően alakul. a kárpátmedence időjárását nyugaton az anticiklon, keleten a felhős, változóan időt okozó ciklon irányítja.

hazánkban csütörtökön a duna vonalától nyugatra 10, 15 órán át sütött a nap, az ország keleti, északkeleti részén ugyanakkor egész nap erősen felhős, sőt helyenként borult maradt az ég. ott sokfelé esett eső, záporosó. a péntek reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége általában csapadéknyom és 10 mm között váltakozott, de szabolcs-szatmár megyében helyen-

ként elérte a 11, 19 mm-t, sőt vásárosnaményből 27 mm-t jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön a napos helyeken 24, 28, az erősen felhős, esős helyeken csak 19, 24 fok között váltakozott. péntek hajnalra általában 12, 19 fokig hűlt le a levegő. délelőtt a keleti, északkeleti megyékben jobbra erősen felhős volt az ég és elszórtan záporosó hullott. máshol tulnyomóan napos idő volt. a hőmérséklet 11 órakor 20, 25 fok között alakult.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 21,7 fok volt, 0,3 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1011 mbár, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 19 fok volt.

várható időjárás szombat estig:

nyugaton kevesebb, keleten több felhő. főleg a keleti, északkeleti országrészben szórványosan záporral, zivattal. többfelé élénk, helyenként erős, pénteken még átmenetileg viharos lökésekkel kísért északnyugati, északi szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 13, 18 legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: általában 25, 29 fok között, keleten kevéssel 25 fok alatt.

a duna vízállása budapestnél: 516 cm, 15,6 fok.

/mti/
13.15/gw

-. -
- 19 -

14²⁵
BP

bb.26. pécsett és szegeden megnyilt, veszprémben zárt a nyári egyetem

igó/dén/feh/kz/ig hgy 1980. július 25.

pénteken két rangos nyári egyetemünk - a pécsi „népek barátsága,, és a szegedi művelődéseméleti - megnyitotta kapuit, a veszprémi balatoni nyári egyetem pedig ugyanezen a napon bucsuztatta el idej hallgatóit.

a pécsett megnyilt a xxii. „népek barátsága,, nyári egyetemnek nyolcvan bolgár, finn, jugoszláv, kanadai, lengyel magyar, ndk-beli, osztrák és szovjet hallgatója van. ez az egyetlen politikai jellegű nyári egyetem az országban. nincsen tehát szűken vett szakmai profilja, mint a többieknek, hanem - nevének megfelelően - a békét és a barátságot, a népek közötti megértést és közeledést szolgálja. népszerűségét jelzi, hogy eddig összesen több mint ötezer hallgatója volt a világ minden részéből.

a program során a hallgatók sokoldalú, tárgyilagos képet kapnak a mai magyar valóságról: hazánk gazdasági, társadalmi és politikai helyzetéről, s nemzetközi kapcsolatainkról. megismerkednek pécs és baranya történelmi emlékeivel, kulturális értékeivel, több nemzetiségű lakosságának életével. kisplanetáriumi tagozatának hallgatói a mecsek déli lejtőjén levő természettudományi stúdióban tartják szakmai foglalkozásaikat. elsősorban azt vizsgálják: milyen szerepet tölthetnek be a kisplanetáriumok az iskolai oktatásban.

a „népek barátsága,, nyári egyetem érdekes sajátossága, hogy minden évben - az idén is - egymás követően két kurzust szervez, mégpedig pécsett és harkányban. a pécsi „szemeszter,, augusztus 4-én zárul, a rákövetkező napon nyílik azután a harkányi tagozat, amely augusztus 16-ig tart.

az mta szegedi biológiai központjának kongresszusi termében megkezdődött művelődéseméleti nyári egyetemnek mintegy háromszáz hallgatója van: közművelődési szakemberek, tanácsai előadók, módszertani intézetek munkatársai, művelődési házak vezetői, ipari üzemek közművelődési bizottságainak képviselői. az előadásokat jeles politikai, kulturális és közéleti személyiségek tartják. szó lesz többek között a közéleti, a politikai, a szocialista munkakultúra kérdéseiről, az emberi kapcsolatok kulturájáról, a művészetek érték-megőrző és közvetítő szerepéről, az iskolák és a tömegkommunikációs eszközök emberformáló feladatairól.

/folyt.köv./

13.50/ig

-20-

14⁵⁰
3P

bb.26. /pécsett és szegeden folyt./ig

kétszáz magyar szóval, nemzeti kulturánk gazdag ismeretanyagával, a tartalmas, kulturált üdülés sok kellemes élményével távoztak el pénteken veszprémből a balatoni nyári egyetem hallgatói.

a 23. baltoni nyári egyetemen hét országból 76-an vettek részt. a tanulás magyar nyelvórával kezdődött, a „tanulj 200 szót magyarul,, jelszót a legtöbben megvalósították, sőt a „normát,, túlteljesítették.

a hallgatók szemléletes előadásokon és kiránduláson ismerkedtek meg a bakony és a balton vidék természeti értékeivel, műemlékeivel, néprajzával, történelmi és kulturális hagyományával. ezenkívül betekintést nyerhettek a veszprémi vegyipari egyetem, valamint a vegyipari kutató intézetek oktató-kutató munkájába. /mti/

..-

bb.30. horváth jános festőművész kiállítása

gom/kz/ig hgy 1980. július 25.

péntek^{en} megnyitották horváth jános, fiatal somogyi festőművész első önálló tárlatát a marcali helytörténeti és munkásmozgalmi muzeum képtárában. a művész, aki korábban főként grafikával foglalkozott, ezuttal huszonnégy akvarelljével lépett a közönség elé. a kiállítás augusztus 20-ig várja látogatóit. /mti/

bb. 27. ifjúsági napok kezdődtek szegeden

dén/kz/gw hgy 1980. július 25.

szegeden a hét vége a fiataloké. többségükben őket fogadják az ünnepi hetek kiállításai, a szabadtéri játékok dóm téri előadásai, a könnyűzenei és más szórakoztató programok. a kisz városi bizottsága, valamint az expressz ifjúsági és diákutazási iroda, az idén 14. alkalommal szervezte meg számukra ezt a gazdag programu hét végét, a szegedi ifjúsági napokat.

x/folyt.köv./
13.55/gw

-21-

14⁵⁰
3P

bb.27. /ifjúsági folyt./gw

pénteken, szombaton és vasárnap az ország egész területéről mintegy tízezer fiatal vesz részt az eseménysorozaton. a csoportok egyik része egy napra, másik része két vagy három napra látogat a tiszai városba. a pénteken délelőtt különvonatokkal, különautobuszokkal először megérkező fiatal turisták ezreit a pályaudvarokon ünnepélyesen fogadták. a szálláshelyekre azok a helybeli kisz tagok kísérték el a csoportokat, akik a vendégek szegedi látogatásának időszakában idegenvezetőként is bemutatják számukra a város nevezetességeit. pénteken délután a szabadtéri színpadokon, a városi ifjúsági házban, több üzemi és iskolai ifjúsági klubban megkezdődtek a könnyűzenei, disco, folklór, jazz programok a filmvetítések.

az ifjúsági napok egyik kiemelkedő eseményét a szegedi fiatalok vidám karneváli felvonulását szombaton délután tartják meg a tiszai partifalnál lévő utvonalon. /mti/

bb. 28. kiskunsági pásztor- és lovasnapok apajpusztán

bam/mv/kz/gw hgy 1980. július 25.

pénteken dömsödön apajpusztán megkezdődött a xiii. kiskunsági pásztor- és lovasnapok vasárnap estig tartó hangulatos rendezvénysorozata. az első napon megtartották a négyes fogatok meghívásos versenyének bevezetőjét, a bírálatot és a dijhajtást délután pedig a budapesti hönvéd sportegyesület nemzetközi lovasversenyének díjugratását. a versenyre hat országból érkeztek lovasok.

szombaton és vasárnap összesen mintegy 60 ezer vendég érkezésére számítanak a rendezők. a vendégsereg szórakoztatásáról és étkeztetéséről egyaránt gondoskodtak. a lovasverseny és a fogathajtás mellett számos bemutató lesz a hajdani csikós-pásztoréletéről, fölvonulnak a szürke magyar ökrök, terelik a ménest, bemutatják a különleges racka-nyáját. a népi játékok között újdonság lesz a pünkösdi királyválasztás vidám ceremóniája. a műsorokban kilenc népi táncsoport, és zenekar, kétszáz népitáncos lép fel. az ingyenecsek számára két, egyenként öt mázsás ökröt sütnek nyárson s bőségesen készül majd birkapörkölt, halászlé, babgulyás és más magyaros étel. főzőversenyt is rendeznek, a legjobb szakácsok bizonyíthatják képességeiket: hogyan tudnak szabadtűzön, bográcsban igazi gulyást készíteni.

/folyt. köv./
13.45/gw

- 22 -

15⁰⁰
8P

bb. 28. /kiskunsági folyt./gw

a lovasnapokra 60 népművészt hívtak meg, kiállításukon és a vásáron izléses portékáikat kínálják a látogatóknak. mellettük vásárosok, mutatványosok gondoskodnak a felnőttek és gyerekek egyaránt jó kikapcsolódásáról. a tombolán csikót és két racka-juhot lehet nyerni.

apajpusztát budapest felől legkönnyebben az 51-es úton lehet megközelíteni, dömsödön jelzőtáblák igazítják el az érkezőket. a volán negyedóránként indít autóbuszjáratokat dömsödről apajpusztára. a pásztor- és lovasnapok színhelyén elegendő a parkolóhely is. /mti/

bb. 29. új körzeti fogorvosi rendelő putnokon

kör/kz/gw hgy 1980. július 25.

korszerűen felszerelt körzeti fogorvosi rendelőt adtak át pénteken a borsodmegyei putnok nagyközségben. a három munkahelyes új egészségügyi intézmény nemcsak a nagyközség, hanem a környező települések, így például dubicsán, sajópüspöki, mintegy 15.000 lakosának fogápolását látja el.

a borsod megyei tanács egészségügyi osztálya az utóbbi években nagy erőfeszítéseket tett a falusi lakosság fogorvosi ellátásának javításáért. a helyi tanácsokkal közösen új rendelőket, orvoslakásokat építettek. ennek eredményeként jelenleg a megyében már 39 községben együttesen ötven fogorvosi körzet működik, s egy-egy fogorvosra átlagosan 9000 beteg jut. a hatodik ötéves tervben ezt a számot nyolcezer alá kívánják szorítani. a fogorvosi körzetek kialakításával a lakosságot, elsősorban az aprófalvas településű vidéken, az utazástól és az azzal járó idővesztéstől is megkímélik. /mti/

bb. 30. a belöldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1980. július 25.-én, 14.00 óráig:

gw hgy 1980. július 25.

1. tudja a megrendelő miért, mit fizet
2. kedvező tapasztalatok
3. tisztább, rendezettebb
4. belgiumba utazik
5. három bartók film
6. kevesebb elhulló állat
7. műanyag játékalatok
8. hűtőtartályok
9. vikendház-betörő
10. kiállítás
11. autóstalálkozó
12. beton
13. új pécsi panel
14. leninvárosi szerelő
15. erka export
16. új munkarend
17. gyermekegészségügyi tábor

/folyt. köv. /
14.15/gw

- 23 -

15⁰⁰

bb. 30. /a belöldi.... folyt./gw

18. „építőtáborban,, a méhek
19. banántermés
20. gépkereskedelem
21. halálos balesetek
22. lottó nyerőszámok
23. kádár-jános
24. koszoruzás
25. időjárás
26. nyári egyetem
27. ifjusági napok
28. lovasnapok
29. új körzeti fogorvosi rendelő
30. hírjegyzék

/mti/

bb.32. aratás - viszontagságokkal

t/jf/dáv/igó/tász/tob/káp/feh/kal/bgy/pp/ig hgy 1980.julius 25.

bár a kedvezőtlen időjárás miatt torlódnak a munkák, a betakarítás szervezeten halad, a jelenleg országosan 20-25 százaléknál tart, - állapította meg pénteki ülésén a tárcaközi mezőgazdasági koordinációs bizottság, amely soós-gábor, mezőgazdasági és élelmezésügyi államtitkár elnökletével a mém-ben ülésezett. hangsúlyozták: nagyon lényeges, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek éljenek a gépatcsoportosítás lehetőségeivel és a veszteségek csökkentésére minden munkára alkalmas percet használjanak ki.

az aratás képe július utolsó hetében ugyancsak felemás: az ország egyes vidékein viszonylag zavartalanul haladnak a gépek, másutt a felázott talaj, a megdőlt gabona miatt csak nehézségek árán tudják levágni a gabonát. számos gazdaságban viszont vesztegelnek a gépek. az mti megyei szerkesztőségeinek jelentéséből kitűnik: a mezőgazdák minden lehetőséget megtesznek a termés fedél alá hozásáért, bár lehetőségeik egyenlőre korlátozottak.

hiányzik az igazi kalász-érlelő meleg a buza tábláknak, emiatt még mindig magas - 22-26 százalékos - a szemek nedvességtartalma fejr megyében. a betakarított termést mindenütt szárítani kell, ez pedig az első becslések szerint 10-15 százalékkal növeli a nyári munka költségeit. a szakemberek nem is tudtak még mindenütt munkához látni, így kénytelenek válogatni a táblák között, sőt egy-egy táblán belül is a legszárazabb foltokat keresik. a második napja tartó eső nélküli szél-péntekre sokat segít a gazdászoknak, szárítja a táblákat és egy-két fokkal csökkenti a nedvességtartalmát.

/folyt.köv./

14.50/ig

-24-

140

bb. 32. /aratás..... folyt./kné

a mecsek vidékén a hét eleji szélviharok következtében sokfelé megdőlték a vetések, helyenként a földön fekszenek a kalászosok. a gépekre szerelt kalászemelő segítségével azonban ezeket is be tudják takarítani, mindenesetre az eddiginél is gondosabb, figyelmesebb munkát kíván ez a kombájnosoktól. a mecseki és a zselici hegyvidéken - tekintettel a lejtős, csuszós táblákra - az esőzés után szinte csak araszolva haladnak a betakarító gépek. az aratás elhúzódása miatt a szokottnál kevesebb idő jut a járulékos teendőkre, ezért szorosabbra zárják a munkafolyamatot a gabonátáblákon; a kombájnok nyomában azonnal indulnak a párba állított traktorok, az óriási szalmalehuzókkal, és hozzálátnak a tarlók perzseléséhez is.

az összes kalászos terület 40 százalékaról került eddig magtárba a termés bács-kiskun megyében, ahol a menetre kész gépek eddig alig jutottak aratásra alkalmas időhöz az esőzések miatt. már a reggeli túl nagy harmatképződés sem engedi meg a korai kezdést, ahol pedig ezt zápor tetőzi, ott órákig kell várni, hogy a kalászosokból ki tudják csépelni a szemet. mindezek ellenére jelentősebb minőségromlást nem észleltek a gazdaságok és a bács megyei gabonaforgalmi és malomipari vállalat is elégedett a termés minőségével.

csongrád megye mezőgazdasági nagyüzemei tuljutottak az aratás félidején. a mezőgazdászok gyakran ellenőrzik a gabona nedvességtartalmát és ahogy szikkadnak a kalászosok, olyan ütemben indítják a táblák szélén indulásra váró gépeket. először a vihartól megtépázott földre fektetett búzákat takarítják be, így minimálisra csökkentik a szemvesztést. a gazdaságok megszigorították a premizálási feltételeket; nem a learatott hektárok száma, hanem a betakarított gabona mennyiség után adják a jutalmat. a megengedettnél nagyobb szemszóródás esetén felelősségre vonják a gépek vezetőit és megvonják tőlük a jutalmat.

/folyt. köv./

14.55/kné

- 25 -

1545

bb. 32. /aratás..... 2. folyt./kné

somogyban a drávától a balatonig több mint 500 kombájn népesítette be a határt. az országoshírű barcsi vörös csillag termelőszövetkezetben 16 kombájntól naponta 800 tonna szemet szállítanak el a tehergépkocsik a tárolóhelyekre, illetve a szárítókba. a siófoki állami gazdaság 1.400 hektárnyi búzatábláin is szorgalmasan dolgoznak a gépek. a megyében többfelől szintén viharkárokat jelentettek. zalában az újabb esőzések tovább áztatták az amugyis gyenge talajt, ezért kisebb teljesítménnyel haladnak a gépek. a betakarítást egymás segítségével gyorsítják az üzemek, és az is előnyös, hogy a gabonaforgalmi vállalat telephelyei éjszaka is nyitvatartanak.

veszprém megyében az ősziárának már több mint 90 százalékát betakarították, a buza aratását viszont csak a megye kis-alföldhöz tartozó területein és a balaton-parti nagyüzemekben kezdték meg nagyobb ütemben. a magasabb-fekvésű területeken gazdálkodó nagyüzemek csak a jövő hét elején, a bakonyi tsz-ek pedig még későbbi időpontban kezdik meg az aratást. szabolcs-szatmárban a szél, az eső és a jég erősen megdöntötte a kalászosokat, több ezer hektárt pedig belvíz öntött el. a kombájnok az idő jobbra-fordulását várják. a nagyüzemek lehetőség szerint gépátcsoportosítással segítenek egymáson; a nyírbátori járás gazdaságai 44 kombájnt kapnak kölcsön a szatmáriaktól, ahol egyébként sem kezdődhet meg egyelőre a buza aratása. a kölcsönt a munka végeztével a sajátjaik munkába-állításával viszonzozzák. békés megyében a hét elején 30-60 miliméteres csapadék hullott, emiatt a gépek sokfelé állnak, de a gazdaságokban ezt az időt arra használják fel, hogy a kombájnokat még jobban felkészítsék a nehéz aratás mielőbbi befejezéséhez. /mti/

15.05/kné

- 26 -

embargó 16.00 óráig !

bb.33. gyenes andrás fogadta karl heinz schrödert

mi/dg/mné e 1980. július 25.

gyenes andrás, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára pénteken fogadta karl heinz schrödert, a német kommunista párt elnökségének tagját, a vezetőség titkárát, aki pihenés céljából tartózkodik hazánkban. a szívélyes, elvtársi légkörű találkozó során kölcsönös tájékoztatásra került sor a két párt tevékenységéről, s véleménycserét folytattak a nemzetközi élet, valamint a nemzetközi kommunista mozgalom időszerű kérdéseiről. /mti/

bb.34. spanyol kommunista delegációt fogadott gyenes andrás

mi/dg/mné e 1980. július 25.

gyenes andrás, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára pénteken fogadta a spanyol kommunista párt valencia tartományi szervezetének küldöttségét, mely ernst garcia tartományi főtitkár, a központi bizottság tagjának vezetésével az mszmp csongrád megyei bizottságának vendégeként tartózkodik hazánkban. az elvtársi légkörű találkozó során tájékoztatták egymást pártjuk tevékenységéről, és megvitatták a nemzetközi helyzet, továbbá a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom néhány időszerű kérdéséről. /mti/

bb. 35. újabc győrött

mzs/kz/mné e 1980. július 25.

400 négyzetméteres új abc áruház nyílt pénteken győrött, a józsef attila lakótelepen. ez a népes lakónegyed a második önkiszolgáló abc-je. a tulajdonosa a győr-sopron megyei élelmiszer kiskereskedelmi vállalat, havonta mintegy 2 millió forintos forgalomra számít. /mti/

15.07/mné

-27-

16⁰⁰

bb. 36. megnyílt az új szőke tiszta

dob/kz/mné

e

1980. július 25.

uazó vendéglátó kombinát nyílt pénteken a szegedi tiszahid közelében. elavult elődjéhez hasonlóan ezt is szőke tiszának hívják. a mintegy nyolcvan méter hosszú, három szintes hajó éttermében, bárhelyiségében és presszójában egyszerre mintegy száznyolcvan vendég ülhet asztalhoz. az ételeket, italokat matrózruhas személyzet szolgálja fel. a hajóhoz strandrészleg is csatlakozik fürdőkosárral és napozó-terasszal. /mti/

bb. 37. befejeződött a nemzetközi kerámia- szeminárium kecskeméten

László/kz/mné

e

1980. július 25.

pénteken véget ért a tíznapos nemzetközi kerámia- szeminárium kecskeméten. résztvevői - a pénteki záróünnepség után - tovább indultak a kézműves iparművészek IX. világkongresszusára, amit az idén Bécsben tartanak július 25. és augusztus 1. között. ehhez kapcsolódóan, hazánkon kívül, még négy országban rendeztek előzetes munkamegosztás szerint - szemináriumot, közös műhelymunkát. kecskeméten, a város legfiatalabb képzőművészeti telepén, a kerámia stúdióban hét ország - finn, görög, kanada, norvég, NSZK, svájc és svéd - neves kerámikusai ismerkedtek a legősibb mesterség legújabb fogásaival. a szeminárium résztvevőinek térplasztikáiból, lakásdiszeiből, faliképeiből rövidesen kiállítás nyílik kecskeméten. /mti/

bb. 39. karcag népművészete balatonfüreden

bév/kz/mné

e

1980. július 25.

bemutatkozik karcag népművészete balatonfüred nagyközönségének és a 155. Anna-bál résztvevőinek. a híres bál színhelyén, a szót szanatórium épületében pénteken Zagyai János, a karcagi városi pártbizottság első titkára nyitotta meg az impozáns kiállítást, a kiállított szür-hímzéseket, a fazekas árukat és csipkéket a karcagi népművészeti és háziipari szövetkezet dolgozói készítették. ez a szövetkezet 1952-ben alakult. tagjai felkutatják a kunsági hímzés hagyományait, az egykor híres karcag környéki csipkeverés motívumait, s ezeket a népművészeti értékeket megőrizték, a kor igényeinek megfelelően tovább is fejlesztették. a kiállítás egy héttig tart nyitva. /mti/

15.30/mné

-28-

16⁰⁵

bb. 38. következetesebb ellenőrzés - csökkent a táppénzes napok száma a tatabányai szénbányáknál

ráb/kz/kné

e

1980. július 25.

a rendkívüli orvosi felülvizsgálatok rendszeresítésével és más intézkedésekkel számottevően csökkentették az indokolatlan táppénzkifizetéseket a tatabányai szénbányáknál. mint a vállalat szakszervezeti bizottságának pénteki ülésén elmondták, a korábbinál gyakrabban ellenőrzik az üzemi orvosi rendelőköt és esetenként lakásukon is felkeresik a betegeket. az ellenőrzések azt igazolják, hogy a táppénzen lévő dolgozók döntő többsége okkal van távol munkahelyétől, egy részük azonban rövidebb-hosszabb betegállományát egyéb munkái elvégzésére használja fel. nemrégiben például, amikor 210 beteget hívtak be az üzemi rendelőkbe rendkívüli felülvizsgálatra, csak 135-en jelentek meg, s a felülvizsgálat közülük 50-et munkaképesnek talált.

a következetesebb ellenőrzésekkel egyidejűleg bővítették az üzemorvosi hálózatot, megteremtették a bányákban az egészségesebb munkavégzés feltételeit, megújították a baleseti oktatást. az üzemorvosok gyakran tartanak szemléket a bányákban és aktívan közreműködnek a munkakörülmények javításában, a foglalkozási ártalmak elhárításában. a vállalat munkalélektani laboratóriumában rendszeresítették azoknak a bányászoknak a fiziológiai, pszichológiai vizsgálatát, akik többször szenvednek balesetet, s indokolt esetben, az újabb balesetek megelőzése érdekében az orvosok más munkahelyre tanácsolják őket. nemrégiben szigorították az egészségügyi elbírálásokat az új dolgozók felvételénél is. mindennek nagy szerepe van abban, hogy hónapról hónapra csökken a táppénzes napok száma a vállalatnál, annak ellenére, hogy a bányászok körében foglalkozási ártalomnak számító mozgásszervi betegségek gyógyítása nagyon időigényes.

az ülésen ismertették, hogy tovább korszerűsítik a szénmedencében az üzemegezésügyi szolgálatot. jelenleg tervezés alatt áll az új központi üzemi rendelőintézet, amelyet a hatodik ötéves tervben nyitnak meg, s újabb 4-6 fővel növelik a következő tervidőszakban a fő foglalkozású üzemorvosok számát. /mti/

15.20/kné

- 29 -

16¹⁵

bb. 40. megalakult a béke világparlament magyar előkészítő bizottsága - keresni ami összeköt

t ma/mi/dg/kné e

1980. július 25.

tegyük félre most ami elválaszt és keressük, ami összeköt - e gondolat jegyében ül össze szeptember 23-27. között szófiában a békeszerető erők világparlamentje. a tanácskozást megelőző széleskörű nemzetközi tevékenység fontos állomásaként pénteken budapestben megalakult a világparlament magyar előkészítő bizottsága. a hazafias népfront országos tanácsának székházában megtartott eszmecsere - amelyen Kovács Béla, az országos béketanács főtitkára elnökölt - a társadalmi szervezetek képviselői, ismert közéleti személyiségek, köztük írók, művészek vettek részt.

a béke világtanács májusi budapesti elnökségi ülésén a nemzetközi előkészítő bizottság megalakulását az elmúlt hónapokban sok országban a nemzeti szervezetek életrehozása követte - hangsúlyozta tájékoztatójában sebestyén nándorné, a bvt elnökségi tagja, az obt elnöke. a nemzetközi békemozgalom kiemelkedő magyarországi találkozójáról közzétett budapesti felhívás nagy lendületet adott a szófiai találkozó előkészületeinek. koppenhágában például, ahol a napokban fejeződött be a nők világkonferenciája, valamint a nem kormány szervezetek világfóruma, a küldöttek támogatásukról biztosították a világméretű párbeszéd, az enyhülés folytatását szorgalmazó budapesti dokumentumot.

a magyar társadalom legkülönbözőbb rétegeinek egyetértését bizonyítják azok a táviratok, levelek is, amelyek az utóbbi hetekben szocialista brigádoktól, lakóhelyi közösségektől, diákok kollektíváitól érkeztek a magyar béketanácshoz. a hidegháboru eszközeit felelevenítő, békés egymás mellett élés eddigi eredményeit megsemmisíteni igyekvő erőket a magyar közvélemény a júniusi általános választások fórumain is elítélte. az írásba foglalt és szóban elhangzott állásfoglalásokat a világparlamenten részt vevő népes magyar küldöttség tolmácsolja majd az öt kontinens népeinek megbízásából összeülő delegáltaknak.

/folyt. köv./
15.45/kné

- 30 -

16³⁰

bb. 40. /megalakult..... folyt./kné

miként a magyar előkészítő bizottságban, úgy a szófiai találkozóra utazó küldöttségünkben, lelkésztől az íróig, népünk képviselőiben tekintélyes közéleti személyiségek kapnak helyet - mondotta a továbbiakban az obt elnöke. készül a magyar békemozgalom utóbbi 3 évtizedének eredményeit, főbb állomásait bemutató dokumentum kiállítás is, amely ugyan csak a bolgár fővárosba „utazik,,. a magyar küldöttség hamarosan eljuttat egy javaslatot a nemzetközi előkészítő bizottsághoz, indítványozva a béke, a szolidaritás témakörét felölelő dokumentumfilm bemutató szófiai megrendezését.

a tájékoztatót a találkozó programját érintő élénk vita követte, amelyben többek között felszólalt boldizsár iván író, bugár jánosné, a hmfot alelnöke, biró imre kanonok, szilágyi béla, az obt alelnöke és zsebők zoltán professor. le-szögezték, hogy - az eredeti tervnek megfelelően - a nyílt, őszinte eszmecsere, a lényeges kérdésekre összpontosító fórumok fémjelezzék a legjobban a szófiai világparlamentet. többen is hangsúlyozták: se világnézeti, se felfogásbeli, se vallási különbségek nem állhatnak a kölcsönös, bizalmat erősítő, a háború veszély ellen fellépő közös akciók útjába. a budapesti felhívásnak megfelelően ez az, amire ateista vagy mohamedán, szinesbőrű vagy európai, szegény vagy gazdag egyaránt azt mondhatja: szívünkhöz, szívünkből szól. senki sem nyugodhat bele, abba, hogy együtt éljen a háború veszélyével. az emberek ma mindenütt olyan kezdeményezésre, tetterre vágnak, mint amelyet a béke-világmozgalom 1948-as zászlóbontásánál a wroclawi világtalálkozó jelentett.

szófiában tehát a parlamenti képviselőknek, a nemzetközi szervezetek megbízottainak, politikusoknak, alkotóknak, pedagógusoknak, fiataloknak és öregeknek, nőknek és férfiaknak az alapkérdésre, az egyetemes öngyilkosság vagy túlélés kérdésére kell összpontosítani. ehhez a magyar előkészítő bizottság - amelynek kállai gyula, a hmfot elnöke a vezetője - különböző vitaanyagok összeállításával, a magyar társadalom mozgósításával, s a küldöttség világparlamentari munkájával minden segítséget megkíván adni - foglaltak állást az alakuló ülés részvevői. /mti/

- . -

16.13/kné

- 31 -

16⁴⁰

bb.49. dr. lékai lászló bíboros sajtótájékoztatója

t/gy/pá/dg/zsu e

1980. július 25.

pénteken a budapesti római katolikus központi szemináriumban a sajtó képviselőinek bemutatták azokat a művészeti alkotásokat, amelyek a római szent péter bazilikában kialakítandó nagyarok nagyasszonya kápolnát díszítik majd. dr. lékai lászló bíboros esztergomi érsek a magyar katolikus egyház primása elmondta: kérésére még vi. páp pápa biztosított kápolna kialakítására alkalmas helyiséget a vatikáni bazilika altemplomában a magyarok számára. ennek végleges helyéül a pápa az ókeresztény szarkofágok két termét jelölte ki, amelyek közvetlen közelében van az időközben elhunyt pápa sirja is.

dr. lékai lászló köszönetet mondott azért a jelentős állami támogatásért, amely lehetővé tette, hogy a kulturális és egyházpolitikai szempontban egyaránt fontos új kápolna tervei megvalósuljanak. a képzőművészeti lektorátus, egyházi szakértők bevonásával válogatta ki a pályázatra beküldött színvonalas alkotásokat.

varga imre szobrászművész formálta bronzba szent istván és mária alakját, amint királyuk felajánlja a koronát a magyarok nagyasszonyának. a két szobor mögött az oltár háttérében a zárófal teljes hosszában látható majd - a már romában lévő - bronzdombormű, ugyancsak varga imre alkotása. a négy és fél méter széles dombormű a magyar mitológiából vett szarvasmotívumokat dolgoz fel, közepén a életfával. az oldalfalakon további ismert magyar művészek - csikszentmihályi róbert, kiss kovács gyula, kiss nagy andrás, kiss sándor, kő páp és marton lászló - kemény mészkőből faragott domborműveit helyezik el. e 19 modern művészi megfogalmazású dombormű magyar vagy vonatkozású szenteket ábrázol. a kápolna diszeinek maradéktalan művészi hatást kölcsönöz a hófehér boltíves mennyezet és a sötétvörös mészkőtalapzat. hátfalára amerigo tot formált bronz domborművet.

/folyt. köv./

16.05/zsu

-32-

1645

bb.49./dr. lékai ... folyt./zsu

a tájékoztatón részvevő művész elmondta: római műtermében már elkészült a 282 centiméter átmérőjű, ellipszis alakú alkotás, amely amlt és a jelen egyházi történelmi eseményeit, alakjait idézi. a négy mezőre osztott dombormű a koronát küldő ii. szilvesztert, a nándorfehérvári győzelem hatására a déli harangszót elrendelő iii. kallixtuszt, a harangot meghúzó kapisztrán szent jánost, a kápolna-adományozó vi. pápát és a kápolnát felszentelő ii. jános pápát ábrázolja. ugyancsak a kápolnába kerülnek vi. páp, ii. jános páp pápa, valamint dr. lékai lászló esztergomi érsek nagyméretű aranyozott bronzból formált címerei.

a kápolnát a tervek szerint ii. jános páp pápa avatja fel ez év október 8-án./mti/

-. -

bb.43. magyar - koreai barátsági nap zalaegerszegen

tóa/kz/zsu e

1980. július 25.

magyar-koreai barátsági napot rendeztek pénteken zalaegerszegen a koreai háború kitörésének 30. évfordulója alkalmából. fő eredményén, a mom helyi üzemében rendezett barátsági gyűlésen résztvett és felszólalt kom jong szun, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete is.

az ázsiai ország történebében jelentős fordulópontnak számító eseményről, a koreai nép győzelmes harcáról strassenreiter józsef, a hazafias népfront országos tanácsának munkatársa emlékezett meg./mti/

-. -

bb.44. p. megyei kishajózási vállalat közli

bam/kz/zsu e

1980. július 25.

hogyan július 26-tól, a magas vízállás miatt, ikarusz és farmortoros, illetőleg alacsony alépitmenyű autóbuszokat vácréví-átkelésnél nem tudnak átszállítani. dunakeszi révátkelés teherforgalma bizonytalan, a nagymarosi forgalma pedig szünetel./mti/

-. -

16.10/zsu

-33-

1650

bb.41. ország lili labirintus- a budapesti történeti muzeumban

t/kp/tr/dg/zsu r

1980. július 25.

„,„, úgy érzem, hogy életem, mindenki élete hasonlít a labirintus folyosóihoz, amit végig kell járnunk, mindig falakba, kapukba ütközve, irányt változtatva, eltévedve, tovább haladva a mélyben lévő titkok felé, - ország lili vallott így utolsó alkotói korszakának legfőbb témájáról, s az ugynevezett labirintus-sorozat születéséről. e sorozatból, festészetének nagyszabású összefoglalásából nyílt kiállítás pénteken a budapesti történeti muzeumban.

1974-től 1978-ig - haláláig - festette a művész a labirintus 48 képét, melyeken visszatérő nagy témái: a falak, a kapuk, a „várakozó,„ és „távozó,„ figurák ismétlődnek számos változatban és alakban. ezek az olajfestmények magukon viselik ország lili korábbi művészetének jellemzőit: egyebek között kezdeti, szurrealista stílusát, és az ugynevezett ikonos korszag vonásait.

a művész - akiszo nyi istván tanítványaként 1950-ben végzte el a képzőművészeti főiskolát - 1957-óta számos kiállításon vett részt alkotásaival, itthon, s európa nagy városaiban. magyarországon többek között a nemzeti galériában és a műcsarnokban rendeztek műveiből nagyszabású, önálló bemutatót, s nagy sikerű tárlata volt rómban, torinóban, hamburgban, párizsban és stockholmban is.

a budapesti történeti muzeum ország lili emlékkiállítását - amelyet somogyi józsef, kossuth-díjas művész nyitott meg - négy hónapig várja a látogatókat./mti/

-. -

bb.42. ülést tartott a kneb

t/az/tr/dg/zsu e

1980. július 25.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteken szakali józsef elnökletével ülést tartott. a testület elé barna lajos, a foti gyermekváros igazgatója, a kneb munkabizottságának vezetője terjesztett jelentést az általános iskolai tanulók nevelési, oktatási és szociális feltételeinek alakulásáról. az általános iskolai tankötelezettség érvényesülésével és a megnövekedett létszámú gyermekkorosztályok fogadásával, iskoláztatásával foglalkozó vizsgálatokhoz kapcsolódóan erre a fontos társadalmpolitikai kérdésre irányítja ismételten a figyelmet a népi ellenőrzés.

/folyt. köv./

16.45/zsu

-34-

1700

bb.42./ülést tartott ... folyt./zsu

a közelmúltban befejezett országos vizsgálatban mintegy kétezer népi ellenőr - többségük pedagógus - vett részt. a felmérés az általános iskolai tanulók csaknem egyharmadára terjedt ki, s az ország különböző településein adott képet egyebek között a napközi otthoni és a diákotthoni ellátásról, az étkeztetésről, az iskola-egészségügy helyzetéről.

a vitára bocsátott jelentés megállapítja, hogy oktatási rendszerünk alapintézményei döntően meghatározzák ifjúságunk felkészültségét, beilleszkedését a társadalomba. a nők csaknem teljes körű foglalkoztatásával, a több generációt összefogó nagy családok felbomlásával szükségszerűen megnőtt a társadalmi gondoskodás szerepe a gyermekek szociális ellátásában. az e téren mutatkozó, s jelentős társadalmi áldozatvállalást követelő fejlődés ma még - az oktatási ágazat és más szervek erőfeszítései ellenére - elmarad a jogos igényektől. a napköziotthonokban például még ma sem jut be nagyon sok jelentkező, pedig az ezekben foglalkoztatott tanulók száma megkétszereződött az utóbbi évtizedben.

a kneb ülésén, e napirendi pont megtárgyalásában részt vett pozsgay imre művelődési miniszter, zsögön éva egészségügyi államtitkár, biró ferenc, az országos tervhivatal elnökhelyettese és molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes. a központi népi ellenőrzési bizottság beható vita után kiegészítésekkel elfogadta a jelentést, tudomásul vette a vizsgálatot követő területi intézkedésekről szóló tájékoztatást és felhatalmazta elnökét, hogy a jelentést, s a testület javaslatait a kormány elé terjessze./mti/

-. -

bb. 44. a maximumot meghaladó tetőzés a fekete-kőrösön - csaknem 1400-an őrzik a megáradt folyók gátjait - tovább terjedt a belvíz

i sb/bty/pá/pp/kné e

1980. július 25.

a tiszta vízgyűjtőjében az utóbbi 24 órában 25-30 milliméter csapadék hullott, amely a tiszta néhány mellékfolyóján-ujabb áradást indított el, másutt pedig lassítja a tetőzést követő apadást. különösen heves az árhullám a fekete-kőrösön, ahol annál egy nap alatt majdnem 5 méterrel emelkedett a víz. a péntekre virradó éjszaka tetőzött az árhullám 988 centiméterrel, ami 48 centiméterrel haladja meg az eddig mért maximumot. ezért a kőrösvidéki vízügyi igazgatóság dolgozói a folyó két partján még az éjszaka mintegy 10 kilométer hosszúságban nyulgáttakkal magasították a töltéseket, s pénteken is folytatták a nagy víztömeggel megterhelt gátak erősítését.

/folyt. köv./
16.35/kné

- 35 -

1705

bb. 44. /a maximumot..... folyt./kné

ugyanakkor felkészültek arra is, hogy nagy veszély esetén „kaput”, nyissanak a gáton és a mályvádi szükségtározóba engedjék a víz egy részét, tehát megcsapolják, lefölozzék az árhullámot. erre a beavatkozásra eddig még nem volt szükség.

a tiszta felső szakaszán, a turon és a sebes-kőrösön lassan apad a víz, de tovább árad a kraszna, a bodrog, a fehér- és a kettős-kőrös, a lónyai-főcsatorna és a berettyó. az előrejelzések szerint a krasznán ágerdőmajornál a korábban mért 650 centiméteres maximumot megközelítően tetőzik az árhullám. a duna áradása elhagyta a szigetközi szakaszt, s a számítások szerint lejjebb már valószínűleg nem lesz szükség árvízvédelmi készütségre elrendelésére.

az érintett vízügyi igazgatóságok a megáradt folyók mentén összesen 856 kilométer hosszú gáton tartanak árvízvédelmi készütséget. a harmadfoku erők vigyázzák a fekete-, a sebes- és a kettős-kőröst, a turt, a krasznát és a lónyai-főcsatornát összesen 416 kilométer hosszú gátszakaszon. másodfoku készütséget tartanak a fehér-kőrös, a bodrog és a berettyónak szeghalom alatti szakaszán, s elsőfoku készütség tartja szemmel a sziget-közben a dunát, vásárosnamény és záhony között a tiszát és a berettyónak szeghalom feletti szakaszt. az utóbbi 24 órában csaknem 1400-an vettek részt az árvédekezésben.

a tiszántulon lehullott újabb csapadék következtében egy nap alatt újabb 18 ezer hektárt öntött el a belvíz. így most már 78 ezer hektár mezőgazdasági terület áll víz alatt, s ebből mintegy 30 ezer hektár a vetés. a gyulai és a debreceni vízügyi igazgatóságok első-, másod- és harmadfoku belvízvédelmi készütséget tartanak, s 81 szivattyutelepet és hordozható szivattyút működtetve másodpercenként 165 köbméter vizet emelnek át a belvízcsatornákból a folyókba. a bodrogközben a belvíz már megközelített olyan lakott helyeket, mint tiszakarád, cigánd, ricse, pácin, tiszacsermely, amelynél csaknem négy évtizede nem volt szükség belvízvédekezésre. a növényzettel fedett mezőgazdasági területekről lassan vonul a belvíz, s ezért a vízügyi igazgatóságokkal válllvetve a vizgádkodási társulatok, a mezőgazdasági nagyüzemek és a tanácsok közös erőfeszítéssel siettetik a vitzelenítést. /mti/

- . -

16.45/kné

- 36 -

M 10
2

bb. 47. martsa istván szobrászművész emlékkiállítása esztergomban

ber/kz/kné e

1980. július 25.

magának vallja esztergom martsa istván kétszeres munkácsy-díjas érdemes művészt, hiszen életének egy jelentős szakaszát a városban töltötte és ott került 1944-ben kapcsolatba az illegális kommunista párttal. ezért rendezte meg most a város elsőként a nemrég elhunyt neves szobrászművész emlékkiállítását. a pénteki megnyitón a vármúzeum rondellájában dr. pogány ödön gábor, a magyar nemzeti galéria nyugalmazott főigazgatója méltatta munkásságát. a magyar nemzeti galéria és más gyűjtemények anyagából csaknem 100 kisplasztikáját, hasonló számú éremjét, plakettjét és szobor tanulmányát állították ki. /mti/

- . -

felhasználható: 18 órától!

bb. 50. tassy klára és eigel istván festőművész kiállítása

feh/kz/kné e

1980. július 25.

pénteken a balatonfüredi balatoni galériában megnyitották tassy klára és eigel istván festőművész közös kiállítását. tassy klára ez alkalommal gobelin terveit mutatta be, eigel istvánnak pedig husz olajfestménye került közönség elé. a kiállítást augusztus 20-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

- . -

bb. 46. horling róbert fotóművész kiállítása

kal/kz/kné e

1980. július 25.

horling róbert balázs béla díjas fotóművész alkotásai-ból rendezett kiállítás nyílt pénteken, a nyíregyházi városi művelődési központban. a tárlaton több mint 20, nagyméretű, színes felvételt láthatnak az érdeklődők.

a kiállítás augusztus 17-ig tekinthető meg. /mti/

- . -

16.50/kné

- 37 -

M 15
P

bb.48. a palócföld népművészete - kiállítás szentesen

dén/kz/zsu e

1980. július 25.

a hazánk északi megyéiben élő palócok népművészetét, bemutató kiállítást nyitottak meg pénteken a szentesi bemutatóberemben. a miskolci, az egri, a balassagyarmati múzeum gyűjteményéből válogatott anyag között régi butorok, tulipános ládák, lócák, faragott pásztorbotok, ivóedények, népi hangszerek, szőttek, himzések népviseleti ruhák találhatók./mti/

-. -

bb.52. tiltakozó távirat

pá/dg/zsu e

1980. július 25.

a hazafias népfront országos tanácsa táviratot intézett a bolíviai katonai juntához, melyben mélyen elítéli a junta-nak a haladó erőkkel szemben elkövetett véres megtorló akciót. a hmf táviratában követeli a letartóztatott hazafiak azonnali szabadon bocsátását, az alapvető emberi szabadságjogok biztosítását és a demokratikus rend visszaállítását./mti/

-. -

bb.53. kétszeresére nőtt az előfizetők száma a dél-dunántúlon - megjelent a legvaskosabb vidéki telefonkönyv

kász/st/zsu e

1980. július 25.

több mint kétszeresére nőtt a dél-dunántúli távbeszélőállomások száma a legutóbbi névjegyzék kiadása, 1972 óta. baranya, somogy, tolna és zala megye most megjelent félezer oldalas telefonkönyvében a korábbi huszezerrel szemben ötvenezerrel is több előfizető címét és számát adta közre a pécsi postai igazgatóság. a legvaskosabb vidéki telefonkönyv megyénként külön közületi névsorban a legismertebb nevükön tartalmazza a vállalatokat, intézményeket. a keresgélés és a kapcsolatteremtés meggyorsítása végett kék színnel nyomtatták a közvetlen tárcsázással hívható állomásokat. a kötet részletesen tájékoztatja olvasóját a posta egyéb szolgáltatásairól is. az új telefonkönyv árusítását megkezdték az országrész postahivatalaiban./mti/

-. -

17.00/zsu

-38-

1420

embargó 18 óráig!

bb.51. magyar vezetők távirata kuba nemzeti ünnepe alkalmából

zsu e

1980. július 25.

fidel castro elvtárnak,
a kubai kommunista párt központi bizottsága
első titkárának,
a kubai köztársaság államtanácsa és minisztertanácsa
elnökének

h a v a n n a

kedves fidel castro elvtárs!

a kubai köztársaság nemzeti ünnepe, a moncada-laktanya elleni támadás 27. évfordulója, a nemzeti felkelés napja alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és minisztertanácsa, a magyar dolgozó nép nevében elvtársi üdvözlőnköt küldjük önnek, a kubai kommunista párt központi bizottságának, a kubai köztársaság államtanácsának, minisztertanácsának és a testvéri kubai népnek.

a magyar kommunisták és népünk tisztelettel tekint a kubai kommunistáknak és a népnek hazájuk nemzeti és társadalmi felszabadításában, függetlensége megvédésében elért forradalmi vívmányaira, szocialista építőmunkájuk sikereire. a kubai nép munkája és küzdelme elválaszthatatlanul összefonódott azzal a harcokkal, melyet a szocialista közösség országai, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom pártjai, a nemzeti felszabadítás erői vívnak világszerte a társadalmi haladásért, a nemzetközi enyhülésért és a békéért az imperializmus ellen. nagyra értékeljük kubának az imperializmus és agresszió ellen küzdő népekkel vállalt internacionalista szolidaritását, amelyet méltán övez a világ forradalmi és haladó erőinek megbecsülése.

/folyt.köv./

17.10/zsu

-39-

1430

bb.51./magyar vezetők ... folyt./zsu

a magyar népköztársaság szolidáris a kubai köztársaság szocializmust építő népével és támogatja azt a küzdelmet, amelyet az imperializmus fenyegetései, beavatkozási kísérletei és felforgató tevékenysége ellen folytat. meggyőződésünk, hogy a kubai köztársaság népe függetlensége, forradalmi vívményai megvédésével és a szocialista építőmunka újabb sikereivel határozott választ ad az imperialista mesterkedésekre.

örömmel állapítjuk meg, hogy pártjaink^{nak} országainknak és népeinknek a marxizmus-leninizmus és proletár internacionalizmus elvein alapuló barátsága és együttműködése hatékonyan szolgálja népeink, a szocialista országok közössége és a társadalmi haladás érdekeit.

nemzeti ünnepük alkalmából további sikereket kívánunk a kubai kommunista párt i. kongresszusa határozatainak valórváltásában, szocialista hazájuk felvirágoztatásában a szocializmus és az egyetemes béke javára az egész világon.

budapest, 1980. július 25.

Kádár János
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának
első titkára

Losonczy Pál
a magyar népköztársaság elnöki
tanácsának elnöke

Lázár György
a magyar népköztársaság
minisztertanácsának
elnöke

x x x

„az évforduló alkalmából apró antal, az országgyűlés elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait blas rocának, a kubai köztársaság népi hatalmi nemzetgyűlése elnökének. táviratban köszöntötte kubai partnerszervezetét, a hazafias népfrent országos tanácsa, a szot, a kisz, az országos béketanács és a magyar nők országos tanácsa.,,/mti/

-. -

17.15/zsu

-40-

1435

bb.54. filmkocktél a knck nagykövetségén

t/km/dg/zsu e

1980. július 25.

Kim Jong Szun, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete a koreai fegyverszüneti egyezmény aláírásának 27. évfordulója alkalmából pénteken filmkocktételt adott a nagykövetségén. az eseményen megjelent a magyar politikai, társadalmi, kulturális élet több ismert személyisége./mti/

-. -

bb.55. a paraszti konyha - kiállítás a néprajzi muzeumban

t/ár/s/dg/zsu e

1980. július 25.

a paraszti konyha címmel nyílt kiállítás pénteken a néprajzi muzeumban. a gyűjtemény a gabonafélék termelésében és feldolgozásában használt eszközöknek, valamint a falusi konyhák jellegzetes tárgyainak felsorakoztatásával táplálkozási kultúránk évszázados hagyományait ismerteti meg a látogatókkal.

a kiállítás első része a kenyér történetét követi nyomon. a szántó földi növénytermesztés módjait, a mezőkön dolgozó munkaeszközöket jórészt a XIX. századból származó ekék, sarlók, kaszák, és más mezőgazdaságunk multjára emlékeztető tárgyak érzékeltetik. a gabonafélék mind szélesebb körű elterjedését egyebek között a feldolgozás technikájában fejlődésével mutatták be a rendezők. a termés őrlésére a középkorban használt mozsarak, majd kézimalmok után hajtott malmok és a szárazmalmok is. a gőzgépek csupán a mult század utolsó évtizedeitől segítették a gabonafeldolgozást és a cséplést nehéz munkáját.

a falusi konyhák és kamrák egykori tároló, illetve főzőedényei azt is elárulják, milyen ételek kerülhettek a korábbi századokban a parasztszaládok asztalára. a vadontermő gyümölcsök, fűzeléknövények, gombák a mult század közepéig változatos alapanyagot kínáltak a főzéshez; az akkor meginduló kapitalista fejlődés azonban általánossá tette a gabonatermelést. így egyoldaluvá vált a paraszti étkezés is.

/folyt. köv./

17.35/zsu

-41-

1445

bb.55./a paraszti konyha ... folyt./zsu

a magyar paraszti konyha sokhelyütt máig meglévő jellegzetes-
ségei - a levesek, a tészta- és kásafélék, a kenyér főtáplá-
lékká válása, a laktató, zsíros ételek fogyasztása - tehát
gazdasági szükségletek hatására alakultak ki. e folyamat érzé-
keltetésével a kiállítás a magyar néptáplálkozás mai jelensé-
geinek történeti okait is nyomon követi.

- a néprajzi muzeum új kiállítását - amelyet egy évig tekint-
hetnek meg az érdeklődők - Lénárt Lajos, a gabonatröszt vezér-
igazgatója nyitotta meg./mti/

-. -

bb.56. végső bucsu komlós jánostól

t/ár/tr/dg/zsu e

1980. július 25.

... mély részvétellel vettek végső bucsut pénteken a farkasréti
temetőben a 58 éves korában elhunyt komlós János érdemes mű-
vésztől, a mikroszkóp színpad igazgatójától barátai, pályatár-
sai, tisztelői.

... a művelődési minisztérium, a fővárosi tanács és a VI.
kerületi pártbizottság nevében farkasinszky Lajos, a fővárosi
tanács elnökhelyettese mondott búcsuztatót. emlékeztetett arra,
hogy komlós János újságíróként az ellenforradalom után sokat
tett szellemi életünk konszolidálásáért, eredményesen segí-
tette a párt művelődéspolitikájának megfelelő, új munkastilus
kialítását.

... írásaiban arról vallott hitelesen, hogy mi mindent
- örömet és szenvedést - élt át az a nemzedék, amely a fasizmus
embertelensége idején nőtt fel, de még fiatalemberként találko-
zott a felszabadulás adta lehetőségekkel.

... a valóságot vizsgálva komlós Jánost lényegében mindig
ugyanaz érdekelte: a szocialista demokrácia gyakorlata, annak
megvalósulása, igazi műfaját, a humort a hatvanas évek derekán
találta meg, s metsző iróniával teli szellemes műsorai jól pél-
dázta: miként lehet bátran és építőn bírálni - hangsúlyozta
farkasinszky Lajos.

/folyt.köv./

17.55/zsu

-42-

1800

bb.56./végső bucsu ... folyt./zsu

művészi arc poeticájának lényegévé a humor és a szocialista esz-
mények harmóniája lett. a mikroszkóp színpad megalakítójaként
és vezetőjeként munkatársaival együtt sajátos stílust formált,
s mindaz, ami e színházban elhangzott, ezt a rendet szolgálta,
erősítette azzal, hogy kimondta fogyatékosainkat, a lényeg-
re, a bajok gyökerére mutatott. írt szervezett, rendezt, majd
minden este fellépett a színpadon, s gyakran szerepelt a rádióban
és a televízióban is. mindemellett pártmunkát is vállalt, az
mszmp VI. kerületi végrehajtó bizottságának hosszú éveken át volt
aktív tagja - mondotta egyebek között farkasinszky Lajos.

a magyar újságírók országos szövetsége és a színházművészek
szövetsége nevében Pálffy József, a muosz elnöke búcsuzott komlós
Jánostól. publicisztikai munkásságáról szólva hangsúlyozta, hogy
a rádió, a magyar nemzet, majd a népszabadság munkatársaként meg-
annyi magvas, magasszintű irással gazdagított a szocia-
lista sajtót. újságírói alkatát a színpadon vagy a tévékamerák
előtt állva is megőrizte: firkésző szemmel, kíváncsian, vil-
lámgyorsan találó véleményt formálva figyelte mindennapjaink je-
lenségeit.

a gyászoló család, s a mikroszkóp színpad kollektívája ne-
vében Görgey Gábor író vett végső bucsut komlós Jánostól.

... komlós Jánost a farkasréti temető művész parcellájában, a
fővárosi tanács által adományozott diszszirhelyen helyezték örök
nyugalomra./mti/

-. -

bb. 57. időjárásjelentés

pá/kné e

1980. július 25.

a meteorológiai intézet jelenti július 25-én, pénteken
este:

keleten is naposabb idő.

várható időjárás szombat estig: nyugaton derült, szá-
raz idő lesz, a keleti országrészben időnként megnövekszik
a felhőzet, és elszórtan zápor, egy-két helyen zivatar ala-
kulhat ki. a többfelé erős északnyugati szél átmenetileg kis-
sé mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet álta-
lában 24 és 29 fok között lesz. /mti/

- . -

18.20/kné

- 43 -

1800

bb. 58. utlezárás, forgalom-elterelés ferihegyen

i ob/pá/kné e

1980. július 25.

hidépitési munkálatok miatt vasárnapig 30 méter hosszúságban lezárták a 4-es számú főutvonal ferihegyi repülőter előtti szakaszának egy-egy sávját. az arra haladó járművek vezetőit óvatosságra és a sebességkorlátozás betartására kérik.

augusztus 1-én 1 és 5 óra között a gyorsforgalmi utat teljes hosszában, a 4-es számú főutvonalat pedig a steinmetz kapitány és a vörös hadsereg utja becsatlakozásával közrezárt szakaszon zárják le. ez idő alatt a forgalom a vörös hadsereg utján bonyolódik le. /mti/

- . -

bb. 59. a bel földi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1980. július 25-én 14.00 órától zárásig:

kné e

1980. július 25.

32. aratás
33. gyenes andrás
34. spanyol delegáció
35. új abc
36. szőke tiszta
37. kerámia szeminárium
38. következetesebb ellenőrzés
39. karcag népművészete
40. béke világparlament
41. ország lili labirintusa
42. kneb-ülése
43. barátsági nap
44. terjedt a belviz
45. kishajózási vállalat közli
46. fotókiállítás
47. emlékkiállítás
48. kiállítás szentesen
49. sajtótájékoztató
50. festőművészek kiállítása

/folyt. köv./

20.55/kné

- 44 -

21 25
0

bb. 59. /a bel földi..... folyt./kné

51. magyar vezetők távirata
52. tiltakozó távirat
53. vidéki telefonkönyv
54. filmkóktél
55. paraszti konyha
56. komlós jános temetése
57. időjárás
58. utlezárás
59. hírjegyzék

- . -

v é g e

21.00/kné

- 45 -

készült a z mti bel földi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztették: halasi györgy
henczi erzsébet

21 30
0

- . -

Belföldi hírek

1980. július 26. s z o m b a t

bb.1. kedden: Lottó jutalom-sorsolás - két autónyerménnyel

i/mg/tr/pp/zsu e

1980. július 26.

--- a sportfogadási és Lottóigazgatóság július 29-én, kedden tartja a lottó e havi jutalom-sorsolását. a húzáson a 27. játék-hét szelvényei között 1.280 tárgynyerményt sorsolnak ki. főnyerményként ezúttal két - Lada 1200-as, illetve trabant limousin 601-es - személygépkocsi jut a legszerencsésebb Lottózóknak, de gazdára vár tíz színes tévé készülék és 5 minimat mosógép is.

az igazgatóság sorsolási naptára szerint augusztus 1-én hajduszoboszlón, 8-án hévízen, 15-én csongrádon, 22-én pedig a budapesti nemzetközi vásár területén húzzák a lottó esedékes heti nyerőszámait. a hónap utolsó sorsolását augusztus 29-én a televízió hargita-stúdiójában tartják./mti/

.-

-1-